

BERGEN KOMMUNE

Hellen skole

Handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø

Revidert august 2024

Foto: Ingvild Festervoll Melien

Innhold

Innledning	3
Forankring	3
Definisjoner	4
Visjoner og satsingsområder	4
Forebyggende tiltak	5
Fadderordningen	5
Sosial og emosjonell læring, Mitt Valg	6
KOR-skjema	6
Spekter	6
Psykologisk førstehjelp	6
Trivselsledere	7
Fredagssamlinger	7
KUL-faget på 7.trinn	7
Elevsamtaler	7
Samarbeid med Bergen Røde Kors sykehjem	7
Fellesarrangement	7
Ordensregler	8
Regler for bruk av skolens digitale tjenester og utstyr	10
Skole-hjem-samarbeid	12
Årshjul for skole/hjem samarbeidet på Hellen skole	13
Våre råd og utvalg	13
Handlingsplan mot krenkende atferd	15
Saksgang	18
Dokumentasjonsplikt	18
Kvalitetssikring og kontinuitet	19
Eksempel på aktivitetsplan	20

Innledning

Denne planen viser hvordan vi arbeider med å bygge et best mulig læringsmiljø ved Hellen skole, slik at alle elever skal være trygge og trives. En viktig faktor i dette arbeidet er et systematisk arbeid med å bygge opp og utvikle elevenes sosiale kompetanse. Videre er det viktig for oss å skape gode arenaer for samhandling og fellesskapsopplevelser.

Felles skoleregler og ordensregler skaper forutsigbarhet og trygghet når mange skal fungere godt sammen. Handlingsplan mot krenkelser gir klare retningslinjer for hva som påhviler den enkelte tilsatte å gjøre når en får mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering eller vold.

Planen skisserer altså både våre forebyggende tiltak og vår plan for tiltak når elever føler seg krenket.

Forankring

Opplæringsloven § 12:

§ 12-2:

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, **inkludering**, trivsel og læring.

§ 12-3:

Skolen skal ikkje godta krenkjande oppførsel, som til dømes mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerleg for at alle elevane skal ha eit trygt og godt skolemiljø

§ 12-4:

Alle som arbeider på skolen, skal **følgje med** på korleis elevane har det, og om mogleg **gripe inn** dersom nokon krenkjer ein elev.

Alle som arbeider på skolen, skal **melde frå** til rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Det gjeld også når ein elev seier sjølv at ho eller han ikkje har det trygt og godt. Skolen skal snarast **undersøkje** saka og **rette opp** situasjonen med eigna tiltak. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen i alvorlege tilfelle.

Skolen skal lage ein skriftleg plan for tiltaka i ei sak. I planen skal det stå:

- a. kva problem tiltaka skal løyse
- b. kva tiltak skolen har planlagt
- c. når tiltaka skal gjennomførast
- d. kven som skal gjennomføre tiltaka
- e. når tiltaka skal evaluerast

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til andre ledd, i den forma og det omfanget som er nødvendig.

Definisjoner

Mobbing er gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vansker for å forsvare seg.

Utestenging betyr at noen blir holdt utenfor en gruppe eller klasse.

Vold innebærer at noen bruker fysisk makt for å skade andre.

Rasisme er når noen blir utsatt for usaklig forskjellsbehandling eller diskriminering basert på etnisk tilhørighet, nasjonalitet eller utseende knyttet til opprinnelse.

Diskriminering betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse.

Visjoner og satsingsområder

Bergen kommunes visjon:

Kompetanse for alle i mulighetenes skole

Mål:

I bergensskolen utvikler elevene kompetanser for mestring av eget liv.	I bergensskolen medvirker elevene i læring og utvikling, og oppnår gode elevresultater.	Bergensskolen har profesjonelle læringsfellesskap som fremmer kompetanseutvikling og øker kollektiv kapasitet.
--	---	--

Hellen skoles visjon:

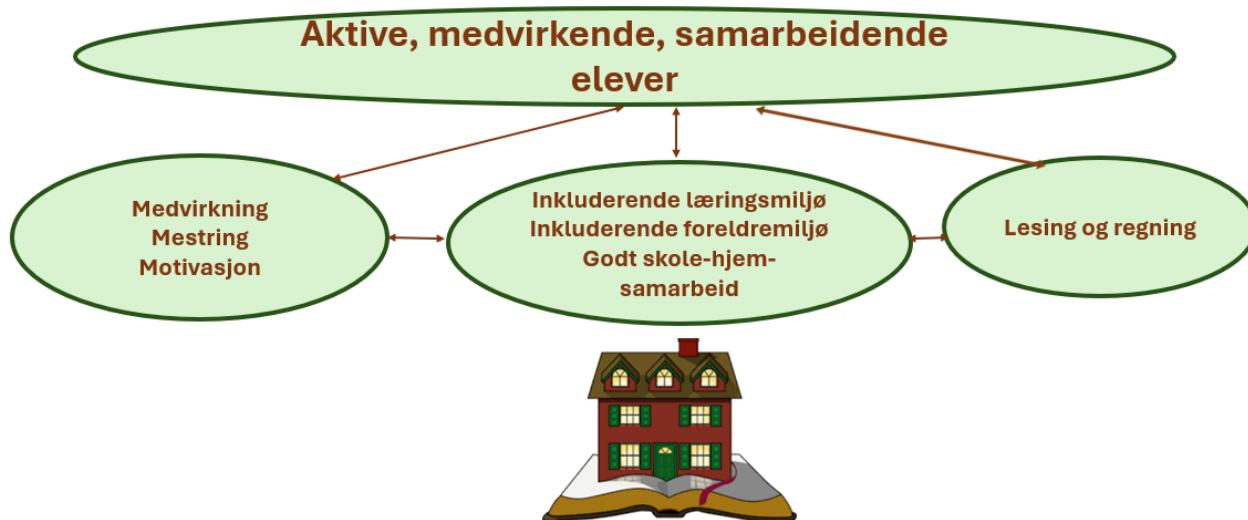
Hjem og skole - sterke bånd. Kunnskap og vennskap - hånd i hånd.

Satsingsområder:

Skolen driver involverende, kunnskapsbaserte prosesser i profesjonelle læringsfellesskap.

Skolen utvikler systemer og praksiser som sikrer at elevene medvirker og er i dialog om mestring og motivasjon.

Satsingsområder Hellen skole 2024-2025

Forebyggende tiltak

Hellen skole skal arbeide kontinuerlig og systematisk for et trygt og godt skolemiljø for elevene, jf. opplæringsloven § 12-3. Vi har følgende tiltak som en del av det forebyggende arbeidet ved skolen:

Fadderordningen

Fadderordningen gjør at de store føler et ansvar for de som er mindre enn dem selv. De store elevene er delt i grupper som har fadderansvar for grupper av de mindre barna. 5. trinn er faddere for 1. trinn, 6. trinn er faddere for 2. trinn og 7. trinn er faddere for 3. trinn. Våren på 4. trinn får elevene opplæring i hva det vil si å være fadder.

Om høsten lages det en plan for hvilke aktiviteter som de ulike fadderne skal gjøre sammen med sine fadderbarn, for eksempel:

- 4. trinn lager aktivitetsdag på Hellen festning for høstens 1. trinn i mai
- 5. trinn opptrer for 1. trinn den første skoledagen
- Faddere og fadderbarn er sammen på fellesarrangementer
- Fadderne hjelper til i ulike fag og aktiviteter, for eksempel lesing og kunst & håndverk
- Faddertrinnene avtaler ulike aktiviteter sammen - akedag, turdager etc
- Faddertrinnene har presentasjoner/fremføringer for hverandre

Sosial og emosjonell læring, Mitt Valg

Sosial og emosjonell læring innebærer at elevene skal føle seg inkluderte, aktive og medvirkende i læringsaktivitetene. Opplæringen i fag skal samtidig lære elevene empati, samarbeid, selvhverdelse, selvkontroll og ansvarlighet. Skolen benytter programmet «**Mitt valg**» som et hjelpemiddel i dette arbeidet på alle trinn. <https://www.determittvalg.no/>. Mitt valg skal gi barn og unge et grunnlag for å ta gode valg. Hensikten er å skape et godt og trygt klassemiljø med trygge, engasjerte elever, som også er forutsetningen for god faglig læring.

KOR-skjema

For å sikre at elevene er i trivsel, bruker skolen systematisk verktøyet KOR-skjema der elevene individuelt gir tilbakemelding på hvordan de trives på skolen, med venner, med seg selv og hjemme. Resultatene blir etterfulgt av samtaler der dette er nødvendig.

Spekter

For å kartlegge læringsmiljøet på trinnet, bruker skolen verktøyet Spekter (www.spekterdigital.no), slik at skolen kan sette inn treffsikre tiltak for at alle elever skal ha et trygt og godt skolemiljø

Psykologisk førstehjelp

På Hellen skole får barna lære om røde og grønne tanker, og om en hjelpånd som kan gi støtte til å sortere følelser og tanker når en er i vanskelige situasjoner. Hovedprinsippet er at vi kan få det bedre i livet ved å ta styring over tankene våre og få kontroll over hvordan vi kan håndtere sterke følelser.

Ordensregler

Fellesregler ved alle kommunale grunnskoler i Bergen:

Som elev har du rett til et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Det betyr at du har rett til

- at andre elever og voksne snakker fint til deg og om deg
- å bli behandlet med respekt
- å få være med i lek og andre aktiviteter på skolen
- å bli hørt
- å få ha tingene dine i fred
- et skolemiljø som er rent og ryddig

Som elev har du plikt til å arbeide for et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Det betyr at du skal vise god orden.

God orden er å

- holde det rent og ryddig rundt deg på skolen
- møte presis på skolen og til undervisningen
- ha med nødvendig utstyr
- gjøre skolearbeidet ditt så godt du kan til rett tid
- ta vare på skolens eiendom og utstyr
- følge reglene knyttet til bruk av digitalt utstyr og program i *Regler for elever om bruk av digitalt utstyr, programvare og internett*

Det betyr også at du skal vise god atferd.

God atferd er å

- snakke fint til andre og om andre
- behandle andre elever og ansatte med respekt
- la andre elever få være med i lek og andre aktiviteter på skolen
- lytte til andre
- være på skolen og delta i undervisningen hele skoledagen
- følge beskjeder fra de voksne på skolen
- la andres ting være i fred
- bare ta eller dele bilde, film eller lydopptak av andre dersom disse samtykker til dette
- få godkjenning fra foreldrene før bilder av elever under 15 år blir publisert på nettet
- følge reglene knyttet til nettvett i *Regler for elever om bruk av digitalt utstyr, programvare og internett*

Vold, trusler, mobbing, rasisme og all form for sjikane, krenkelse eller trakassering, fysisk, verbalt eller digitalt, er forbudt. Det samme gjelder tyveri, skadeverk, farlig lek, fusk, skulk, banning og bruk av grovt språk.

Det er ikke lov å ha med eller bruke rusmidler, røyk, snus, våpen eller farlige gjenstander. Det er heller ikke lov å være påvirket av rusmidler.

Lokale tilleggsregler ved Hellen skole

- Mobiltelefon og smartklokker skal være avslått eller i flymodus og oppbevares etter avtale med de voksne når du er på skolens område i skolens åpningstid mellom 7.30 og 16.30.
- I friminutt og før skolen starter skal du være ute.
- Snop spiser du bare ved spesielle anledninger etter avtale med en voksen på skolen. Du har ikke med deg kaker, boller og kjeks i matpakken.
- Du spiser ikke tyggegummi på skolen.
- Du bruker innestemme inne.
- Du går inne.
- Du kan kaste snøball på blink, men du kan ikke kaste snøball på andre.
- Du kan ikke bruke rullebrett, rulleskøyter, sykler og (el)sparkesykler på skoleplassen i skolens åpningstid mellom 7.30 og 16.30.

Tiltak som kan brukes ved regelbrudd

Brudd på ordensreglementet kan følges opp med mindre inngripende tiltak eller sanksjoner. Tiltakene må stå i forhold til alvorlighetsgraden og elevens individuelle forutsetninger. Ved valg av reaksjon må skolen ta hensyn til situasjonen rundt hendelsen, graden av skyld og hvorvidt eleven tidligere har brutt ordensreglementet. Ved mindre alvorlige brudd skal skolen fortrinnsvis benytte uformelt tilsnakk, veiledningssamtaler med eleven og/eller samtaler med elevens foreldre.

Se fullstendig ordensreglement på Bergen kommune sine hjemmesider for mer informasjon.

REGLER FOR ELEVER PÅ 5.–10. TRINN OM BRUK AV DIGITALT UTSTYR, PROGRAMVARE OG INTERNETT

Mitt navn: _____ Skole: _____ Klasse: _____

Informasjon til elever og foreldre

- Det finnes nettsider som dubestemmer.no, slettmeg.no og barnevakten.no som kan gi hjelp og veiledning.
- Ved mistanke om lovbrudd kan skolen lese og eventuelt fjerne det klassen og eleven har lagret på skolens datamaskiner og skytjenester.
- Aktivitet i skolens datanettverk og datamaskiner kan bli loggført, og data kan spores tilbake til den som har produsert dem.
- Det finnes alltid en viss risiko for at data som lagres lokalt eller på nettet, kan komme på avveie, og det skal derfor ikke lagres sensitive opplysninger på kommunens digitale enheter og nett.
- Bergenskolen følger Datatilsynets regler om offentliggjøring av bilder på nett, og bilder av elever under 15 år skal være godkjent av foreldrene før en eventuell publisering.

Jeg skal

- ta vare på skolens digitale utstyr og program
- holde passordet mitt for meg selv
- gi beskjed til skolen og lage et nytt passord, dersom passordet kommer på avveie
- alltid oppgi kilder hvis jeg bruker andre sine bilder, tekster, lydopptak eller filmer
- bare ta eller dele bilde, film eller lydopptak av andre dersom disse samtykker til dette
- gi beskjed til skolen og lukke nettsidene dersom det dukker opp sider med pornografisk, rasistisk, nazistisk eller annet krenkende innhold

Jeg skal ikke

- mobbe, diskriminere eller komme med hatefulle ytringer på nettet
- publisere eller skrive innlegg på nettet med krenkende innhold
- bestille varer og tjenester via skolens datautstyr
- søke etter, skrive ut, sette bokmerker, lagre eller dele sider eller innhold med pornografisk, rasistisk, nazistisk eller annet krenkende innhold
- dele rettighetsbeskyttet materiale som mitt eget

Jeg skal følge skolens regler for håndtering og riktig bruk av digitalt utstyr. Jeg vet at dersom jeg ikke følger disse reglene, kan jeg bli fratatt tilgang til skolens digitale utstyr, program og internettbaserte tjenester i en periode.

Underskrift som bekrefter at reglene er lest:

Min egen underskrift: _____ Dato: _____

Underskrift hjemmefra: _____ Dato: _____

REGLER FOR ELEVER PÅ 1.–4. TRINN OM BRUK AV DIGITALT UTSTYR, PROGRAMVARE OG INTERNETT

Mitt navn: _____ Skole: _____ Klasse: _____

Informasjon til foreldre

- Det finnes nettsider som dubestemmer.no, slettmeg.no og barnevakten.no som kan gi hjelp og veiledning.
- Ved mistanke om lovbrudd kan skolen lese og eventuelt fjerne det klassen og eleven har lagret på skolens datamaskiner og skytjenester.
- Aktivitet i skolens datanettverk og datamaskiner kan bli loggført, og data kan spores tilbake til den som har produsert dem.
- Det finnes alltid en viss risiko for at data som lagres lokalt eller på nettet, kan komme på avveie, og det skal derfor ikke lagres sensitive opplysninger på kommunens digitale enheter og nett.
- Bergensskolen følger Datatilsynets regler om offentliggjøring av bilder på nett, og bilder av elever under 15 år skal være godkjent av foreldrene før en eventuell publisering.

Jeg skal

- ta vare på skolens digitale utstyr og program
- holde passordet mitt for meg selv
- gi beskjed til skolen og lage et nytt passord dersom andre får vite passordet mitt
- alltid oppgi kilder hvis jeg bruker andre sine bilder, tekster, lydopptak eller filmer
- gi beskjed til en voksen hjemme eller på skolen hvis det dukker opp noe som er ulovlig, skummelt eller ekkelt på internett

Jeg skal ikke

- mobbe eller komme med stygge kommentarer på nettet
- ta eller dele bilder eller film av andre uten å ha fått lov
- bestille noe med skolens datautstyr
- søke etter, skrive ut, sette bokmerke ved, lagre eller sende ulovlig, ekkelt eller skummelt innhold

Jeg skal følge skolens regler for håndtering og riktig bruk av digitalt utstyr. Jeg vet at dersom jeg ikke følger disse reglene, kan jeg bli fratatt tilgang til skolens digitale utstyr, program og internettbaserte tjenester i en periode.

Underskrift som bekrefter at reglene er lest:

Min egen underskrift: _____ Dato: _____

Underskrift hjemmefra: _____ Dato: _____

SAMARBEID SKOLE-HJEM

For deg som er forelder / foresatt

MÅL

- Et inkluderende skolemiljø for alle elever og foresatte
- Et godt trinnmiljø der elevene kjenner hverandre og er trygge på hverandre
- Et skole-hjem-samarbeid preget av god kommunikasjon og gjensidig respekt

Hva kan du som foresatt forvente av skolen?

- Vi ser og bryr oss om barnet ditt.
- Vi snakker godt om alle elevene.
- Vi arbeider systematisk med et godt skolemiljø med trygghet og trivsel for alle elever.
- Vi har lav terskel for å ta kontakt ved sosiale eller faglige utfordringer.
- Vi kommuniserer på en hyggelig og respektfull måte.
- Vi legger til rette for god læring og tilpasset opplæring.
- Vi informerer godt om læringsarbeidet på ukeplanene og på utviklingssamtalene.
- Vi legger til rette for at dere foresatte skal bli kjent med hverandre.

Hva kan skolen forvente av deg som foresatt?

- Du snakker positivt til og om skolen, medelever, ansatte og andre foreldre.
- Du tar kontakt med skolen på en hyggelig og respektfull måte hvis du lurer på noe.
- Du leser og følger opp informasjonen på ukebrevene.
- Du sørger for at barnet kommer presis og har med seg mat og rett utstyr til skolen.
- Du unngår unødvendig fravær fra skolen.
- Du bidrar til et godt miljø for alle barna på trinnet.
- Du erkjenner at på skolen er barnet en del av en gruppe.

Fargegrupper og fleksibilitet

Hvert trinn er organisert i 6 fargegrupper. Elevene tilhører samme fargegruppe i ett skoleår. (Unntak: Justering til høstferien på 1.trinn.)

I løpet av året samarbeider alle elevene med hverandre. Læringsarbeidet foregår i grupper av varierende størrelse og sammensetning gjennom året. Slik sikrer vi god og variert læring i et inkluderende læringsmiljø.

Bursdager

Har du anledning, inviter fargegruppen eller guttene/jentene i fargegruppen i bursdagsbesøk. Skolen kan kun dele ut invitasjoner dersom fargegruppen blir invitert.

Lån gjerne gymsalen om fredagene! Kan bookes gjennom Aktiv Kommune på Bergen kommune sine sider.

Møteplasser

HØST:

Foreldremøte
Treff for fargegruppen eller trinnet
Utviklingssamtale
Halloweenfest for hele skolen
Juleavslutning

VÅR:

Treff for fargegruppen eller trinnet
Foreldremøte
Utviklingssamtale
Helledussen
Sommeravslutning

Vi snakkes!

Trenger du å snakke med oss? Send en melding i Vigilo om at du ønsker en prat, så tar vi kontakt ☺

Årshjul for skole/hjem samarbeidet på Hellen skole

August/september: Høstens foreldremøte

På høstens foreldremøte snakker vi sammen om læringsarbeidet og læringsmiljøet på trinnet. Vi blir kjent i fargegruppene, og vi blir enige om fokusområder for trinnet dette skoleåret. Fargegruppene avtaler en eller to samlinger for gruppen.

September: FAU-møte og trinnkontaktmøte

FAU har sitt første konstituerende møte. Siste del av møtet samles FAU-representanter, trinnkontakter og rektor for å snakke organiseringen av skole-hjem-samarbeidet og fordeling av ansvarsområder.

September: Møte mellom trinnkontakter og kontaktlærere

Det enkelte trinn avtaler tid for et møte mellom trinnkontakter og kontaktlærere for å planlegge skole-hjem-samarbeidet på trinnet dette skoleåret.

Februar: Vårens foreldremøte

Vårens foreldremøte er et temamøte med aktuelle tema for skolen eller trinnet. Noen ganger arrangeres vårens foreldremøte som et temamøte for hele skolen med for eksempel nettvett eller mobbing som tema.

November og april: Utviklingssamtaler

To ganger i året kaller skolen inn til utviklingssamtaler, som er en samtale om barnets læring og utvikling.

Juni: Møte for nye førstetrinnsforeldre

Foreldrene blir kjent med skolen og med hverandre. Vi legger grunnlaget for et inkluderende læringsmiljø der foreldregruppen er med på å ta ansvar for alle barna på trinnet.

Våre råd og utvalg

Elevrådet består av to elevrepresentanter fra hvert trinn på 4.-7.trinn. Elevrådet møtes ca hver 3.uke, og drøfter saker som omhandler elevenes læringsmiljø. Trinnene melder inn saker til elevrådet. På denne måten sikres elevdemokrati og medvirkning.

FAU – foreldrerådets arbeidsutvalg – består av to representanter fra hvert trinn. FAU møtes ca hver 6.uke. FAU er skolens drøftingspartner når det gjelder skolens læringsmiljø, skolemiljø, trafikksikkerhetsarbeid og skole-hjem-samarbeid. Rektor deltar på FAU-møtene.

Det velges to FAU-representanter og to vararepresentanter på hvert trinn. Representantene velges for to år om gangen. Valg holdes om våren før start på første trinn, og deretter på høstens foreldremøter.

SU – samarbeidsutvalget – består av representanter fra elevråd, FAU, skolens ansatte og kommunen. SU er skolens øverste rådgivende organ, og har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolen, blant annet skolens utviklingsarbeid, ordensreglement, fysisk og psykososialt skolemiljø, budsjett disponeringer, skolerute og trafikkforhold. Su har møter 1-2 ganger pr halvår.

SMU – skolemiljøutvalget – er et rådgivende organ som skal sikre at skolen har et systematisk arbeid for et godt skolemiljø. Elevråd, FAU skolen, ansatte i skolen og en representant fra kommunen er representert i SMU. Foresatte og elever har til sammen flertall i utvalget, som blant annet drøfter hvordan resultatene fra elevundersøkelsen og brukerundersøkelsen skal følges opp. SMU har møter 1-2 ganger pr halvår i sammenheng med SU-møtene.

Trinnkontaktene samarbeider med skolen om å skape et godt læringsmiljø på trinnet. De er delaktig i planlegging av innhold på foreldremøter, og de planlegger aktiviteter for foresatte og barn.

Foresatte kan bruke trinnkontaktene som talerør for generelle saker vedrørende skole og SFO. Trinnkontaktene bringer saken inn for trinnets lærere og/eller skolens ledelse. Trinnkontaktene kan også bringe saker inn for FAU hvis det berører skolen generelt.

Skolen benytter trinnkontaktene som samtalepartnere i saker som gjelder hele trinnet.

Trinnkontaktene velges for ett år om gangen. På første trinn velges tre trinnkontakter og tre varatrinnkontakter på førskoledagen om våren. På de andre trinnene velges nye varatrinnkontakter på høstens foreldremøte. Sittende varatrinnkontakter rykker opp.

Det bør være både mannlige og kvinnelige trinnkontakter på hvert trinn.

Forslag til aktiviteter som kan fremme et godt og inkluderende elev- og foreldremiljø på trinnet

Når barn og foreldre kjenner hverandre, skaper det trygghet og trivsel for alle. Her er forslag til aktiviteter som gir glede og fellesskap for små og store. Aktivitetene er enkle å gjennomføre en ettermiddag eller søndag. Skolen låner ut lokaler til aktiviteter for trinnet.

- Leker på skoleplassen med barn og voksne
- Ballturnering på skoleplassen
- Brettspillkveld på skolen
- Bollebaking på skolekjøkkenet
- Sløydverksted / juleverksted i kunst&håndverksrommene
- Natursti i Utnehagen
- Tur til Hellen festning eller Indianerplassen med aktiviteter som for eksempel seljefløyte, skattejakt, blomsterkranser, gjemsel osv
- Tur til Helleneset med bading, grilling, fising
- Byfjellstur
- Byvandring

Handlingsplan mot krenkende atferd

Hjemmel: Opplæringsloven § 12.

Aktivitetsplikten:

Alle som arbeider ved skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø.

En ansatt som får kjennskap til eller oppdager krenkelser har aktivitetsplikt etter Opplæringsloven § 12-4.

Skolens aktivitetsplikt omfatter:

- 1. Plikt til å følge med og avdekke krenkelser**
- 2. Plikt til å gripe inn**
- 3. Plikt til å varsle skoleleder**
- 4. Plikt til å undersøke saken ved mistanke om at krenkelser finner sted**
- 5. Plikt til å sette inn egnede tiltak**

Skolen skal videre dokumentere tiltakene som settes inn for å oppfylle aktivitetsplikten.

Skolens aktivitetsplikt løper til eleven opplever at det er trygt og godt å være på skolen og så lenge det finnes egnede tiltak som kan settes inn. Det er elevens egen opplevelse som avgjør når tiltaksplikten utløses og hvor lenge den varer.

Skolens mål:

Skolen skal ved forebyggende tiltak forhindre at elever blir utsatt for krenkelser.

Skolens rutiner skal avdekke om krenkelser foregår.

Skolen skal følge opp den som opplever seg krenket og den/de som krenker.

Skolens rutiner skal sikre en god dokumentasjon og best mulig samarbeid med hjemmene.

Plikt til å følge med og avdekke krenkelser:

Skolenivå:

- Elevenes skolemiljø er jevnlig tema på trinnmøter, i personalgruppene, på foreldremøter, i elevråd og i FAU og SU/SMU.
- Elever og foresatte får årlig informasjon om rettigheter og plikter etter opplæringsloven § 12 og skolens plan for et godt skolemiljø. Planen ligger tilgjengelig på skolens hjemmeside.
- Skolen har gode interne samarbeidsrutiner mellom lærere og assistenter/fagarbeidere, og mellom skole og SFO.
- Elevundersøkelsen gjennomføres på 5.-7.trinn. Resultatene analyseres og følges opp i samarbeid med ansatte og FAU / SU / SMU.
- Brukerundersøkelsen gjennomføres årlig, resultatene evalueres på skolen og i FAU / SU / SMU og tiltak iverksettes.
- Felles skoleregler og inspeksjonsrutiner forplikter og følges opp.

Trinn-nivå:

- Arbeid med sosial kompetanse i læringsaktiviteter og på trinnmøter med elevene
- Systematisk arbeid med Mitt Valg, Spekter og trinnets time
- Trygge, tydelige voksne som håndhever skoleregler og trinnregler
- Alle voksne på trinnet er tett på elevene i læringsaktiviteter, overgangssituasjoner og friminutt, og observerer det sosiale samspillet
- Elevenes trivsel og trygghet drøftes jevnlig på møter med alle voksne på trinnet

Elevnivå:

- Jevnlig kommunikasjon mellom elev og lærer gjennom elevsamtaler, uformelle samtaler, KOR-skjema og evt loggskrivning.
- Elever skal bli tatt på alvor når de gir beskjed om at medelever blir plaget og skolens prosedyre for å gripe inn, varsle, undersøke og evt. sette inn tiltak skal iverksettes.
- Elever som selv formidler at han/hun blir plaget/ikke trives på skolen skal bli tatt på alvor og skolens prosedyre for å gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak skal iverksettes.

Foreldre/foresatte som tar kontakt med skolen med mistanke om eller informasjon om krenkelsers skal utløse undersøkelse og varsel til skoleledelsen.

Plikt til å gripe inn

Alle voksne har ansvar for å se til at elevene har det trygt og godt ute og inne. Ansatte har plikt til å følge med på elevenes psykososiale miljø, og til å gripe inn dersom de ser eller får kjennskap til at elever blir krenket. I friminutt og ute på SFO skal de voksne gå med gule vester så det er enkelt for elevene å se dem. Tiltakene vi benytter når vi griper inn skal «ikke innebære fysisk refsing eller annen krenkende behandling» (opplæringsloven § 12-10). Dersom vi må holde et barn for å beskytte andre barn eller skolens eiendeler, skal vi først vurdere om vi kan beskytte medelever og eiendom på annen måte enn å gripe inn fysisk (straffeloven §§ 17 og 18). Foresatte og skoleledelsen skal varsles dersom vi har måttet gripe inn fysisk overfor et barn.

Plikt til å varsle skoleledelsen

Alle voksne er orientert om plikten til å varsle skoleledelsen hvis de avdekker krenkelsers. Varsling skjer til avdelingsleder, eller til rektor dersom avdelingsleder ikke er til stede. Varselet dokumenteres skriftlig. Rektor innhenter informasjon om krenkelsers fra avdelingslederne en gang i uken, for slik å kunne ha fullstendig oversikt over pågående saker.

Plikt til å undersøke

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarest undersøke saken og sette inn egnede tiltak. Skolen skal sørge for at elevenes rett til å bli hørt blir ivaretatt, og at det er elevens subjektive opplevelse av skolemiljøet som blir lagt til grunn for saken.

Dersom det skjer hendelser utenom skoletid som påvirker hvordan en elev har det på skolen, har skolen et ansvar for å undersøke disse hendelsene. Hendelser på skolevei skal også undersøkes og følges opp av skolen.

Undersøkelsene skal belyse

- elevenes subjektive opplevelse
- fakta om situasjonen
- faktorer i skole- og klassemiljøet som kan bidra til at eleven ikke har det trygt og godt, blant annet sosiale dynamikker, kultur og språk

Plikt til å sette inn tiltak

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen sette inn egnede tiltak. Tiltakene skal dokumenteres i en aktivitetsplan som skal redegjøre for

- a) Hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) Hvilke tiltak skolen har planlagt
- c) Når tiltakene skal gjennomføres
- d) Hvem som har ansvaret for gjennomføringen av tiltakene
- e) Når tiltakene skal evalueres

I tillegg skal aktivitetsplanen inneholde en oppsummering av kommunikasjonen med elever og foreldre, samt en oppsummering av hva som er skolens vurdering av saken.

Når tiltakene er gjennomført skal det evalueres om de har hatt tilfredsstillende effekt. Dersom skolen ikke har satt inn tiltak 5 virkedager etter at saken er meldt rektor, kan elev/foresatte melde saken til Statsforvalteren. Hvis en elev melder en sak som omhandler en av skolens ansatte, vil det bli opprettet personalsak.

Før tiltak iverksettes, settes det i gang undersøkelser for å avdekke hva som har skjedd, og for å finne ut hvilke tiltak som vil være hensiktsmessige. Undersøkelsene kan være observasjon av elevene i friminutt, overganger eller læringssituasjon, samtaler med de som er involvert eller vet noe om saken (elever, foresatte, ansatte), kartleggingsverktøy eller sosiogram.

Tiltakene kan rette seg både mot den som blir mobbet eller krenket, den eller de som mobber eller krenker, tilskuere, gruppe- og klassemiljø eller hele skolemiljøet. Tiltakene kan ha ulike tidsspenn.

Taushetsplikten overfor hver enkelt elev skal ivaretas, og tiltakene må være lovlige og i samsvar med ordensreglementet for kommunale grunnskoler i Bergen. I tillegg kan det være nødvendig å opprette

kontakt med andre instanser som kan bidra, f.eks. tverrfaglig team, skolehelsetjenesten, PPT, barneverntjenesten osv.

Saksgang

Når det etter undersøkelser er avdekket at en eller flere elever krenker en annen, har skolen samtale med elevens foresatte og med eleven. Målet er at krenkingen skal opphøre umiddelbart. Både eleven som blir krenket og eleven(e) som krenker har daglige samtaler i en periode for å sikre at krenkingen har stoppet. På grunn av den tette oppfølgingen fra de voksne, vil dette i de aller fleste tilfeller være nok til å sette en stopper for krenkelsen.

I tillegg intensiveres de generelle tiltakene på trinnet som forebygger krenkelser, med hyppigere trinnmøter og gruppemøter med fokus på klassemiljø, inkludering og den enkelte elevs medansvar for at alle på trinnet skal ha et trygt og godt skolemiljø.

Dersom ikke disse tiltakene fører til at den krenkede eleven har et trygt og godt skolemiljø, kan følgende tiltak settes inn for den som krenker:

Steg 1	<ul style="list-style-type: none">• Avgrenset bevegelsesfrihet i friminutt - for eksempel påbud om å være i nærheten av en navngitt ansatt, eller om å holde seg på et avgrenset område inne eller ute.• Pause eller friminutt på andre tidspunkt enn andre elever.• Miste et privilegium eller aktivitet.• Konsekvenser i hjemmet etter avtale med foresatte.
Steg 2	<ul style="list-style-type: none">• Starte tidligere på skolen, slik at den som er blitt krenket ikke plages på skoleveien.• Vente på skolen slik at den som er blitt krenket ikke plages på hjemveien.
Steg 3	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging fra eksterne samarbeidspartnere som helsesøster, barneverntjenesten eller BUP.
Steg 4	<ul style="list-style-type: none">• Den som krenker kan bli nødt til å bytte skole.• Politianmeldelse.

Skolen skal ha løpende dialog med foresatte til alle parter i dette arbeidet.

Dokumentasjonsplikt

Skolen skal dokumentere skriftlig hvordan vi sørger for at elever har det trygt og godt på skolen.

Skolen har utarbeidet «Handlingsplan mot krenkelser» som beskriver hvordan vi arbeider kontinuerlig og systematisk for et trygt og godt skolemiljø for elevene jf. Opplæringsloven § 12-3, og hvilke rutiner som her gjelder på skole-, klasse/trinn- og elevnivå.

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, kontaktes skoleledelsen. Rektor har det overordnede ansvaret for at sakene blir fulgt opp med undersøkelser og egnede tiltak.

Skolen skal dokumentere planlagte tiltak i en aktivitetsplan. Referater fra møter og annen dokumentasjon skal også følge saken.

Kvalitetssikring og kontinuitet

For å kvalitetssikre arbeidet, er denne planen tema med alle ansatte på planleggingsdagene før skolestart, og på trinnmøter en gang pr. halvår. Ved oppstarten ved hvert skoleår blir både elever og foresatte informert om skolens planer for å sikre elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø.

Planen skal hvert år evalueres av skolens rådsorganer. Erfaringer fra løpende arbeid og de årlige trivselsundersøkelsene skal legges til grunn for evalueringen.

Planen skal være tilgjengelig på skolens nettside.

Evaluering av tiltakene

Skolen vil evaluere virkningen av tiltakene fortløpende, både gjennom observasjon og samtaler med elevens navn. I tillegg vil skolen evaluere tiltakene systematisk i uke xx gjennom samtaler med eleven, internt evalueringsmøte på skolen, og evalueringsmøte med elev og foresatte.

Eleven og foreldrenes rett til å melde saken til Statsforvaltaren i Vestland

Dersom du som elev eller forelder mener at skolen ikke gjør nok for å sikre eleven et trygt og godt skolemiljø, kan du/dere melde saken til Statsforvaltaren i Vestland. Saken kan først meldes til Statsforvaltaren når det er gått en uke etter at saken ble tatt opp med rektor. Statsforvaltaren skal da avgjøre om skolen har oppfylt sin aktivitetsplikt etter §§ 12–4 og eventuelt 12–5.

Eksempel på aktivitetsplan

Unntatt offentlighet

Med hjemmel i:
Offentlighetslovens § 13 og
Forvaltningslovens § 13.

Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 12

Elevens navn og fødselsdato

Hva saken gjelder

I melding fra ... kommer det frem at ... (hovedinnholdet i meldingen).

Skolens undersøkelser i saken

Skolens undersøkelser har avdekket at

I samtale med eleven fremkommer det at...

I samtale med foresatte fremkommer det at...

I samtale med andre involverte elever fremkommer det at...

Observasjonene skolen har gjort, viser at..

Samlet viser undersøkelsene i denne saken at ...

Problem som er avdekket, og som må løses

Problemet som er avdekket er at...

Eleven opplever konkret at ...

Skolens tiltak for å sikre elevens navn et trygt og godt skolemiljø

Elevens syn på valg av tiltak

Begrunnelse for valg av tiltak – hensynet til barnets beste

Tiltak nr.	
<i>Beskrivelse av tiltaket</i>	
<i>Problem tiltaket skal løse</i>	
<i>Formål med tiltaket</i>	
<i>Elevens syn på tiltaket</i>	
<i>Merknader</i>	
Hvem skal gjennomføre tiltaket	Tiltakets varighet (fra – til)